

Social innovation mot segregation

Finansiering av innovationslabb för ökad inkludering

En utlysning inom programmet Social innovation

Innehåll

1	Erbjudandet i korthet	3
2	Vad vill vi åstadkomma med utlysningen?.....	4
3	Social Innovation	5
4	Vem riktar vi oss till?	5
5	Vad finansierar vi?.....	6
5.1	Exempel på hur projekt kan se ut	6
5.2	Stort fokus på samarbete.....	7
6	Hur stort bidrag kan vi ge?	7
7	Förutsättningar för att vi ska bedöma ansökan	9
8	Bedömning av inkomna ansökningar	9
8.1	Vad bedömer vi?.....	9
8.2	Hur bedömer vi?	10
9	Förväntningar på beviljade projekt.....	11
9.1	Uppföljning och utvärdering av finansierade projekt.....	11
10	Så här ansöker ni.....	12

Revisionshistorik efter publicering

Datum	Ändring

1 Erbjudandet i korthet

Med social innovation menar vi nya smarta lösningar och samarbeten för positiva samhällseffekter. Det kan vara nya varor, tjänster, metoder eller affärsmodeller som fyller sociala behov och löser samhällsutmaningar.

Syftet med utlysningen "Social innovation mot segregation" är att finansiera innovationslabbs som har potential att öka inkluderingen och bryta utanförskapet, och därigenom skapa långsiktig social nytta för individer och samhälle. Innovationslabbet ska ha fokus på ett eller flera av följande utmaningar i socialt utsatta områden:

- Minska långtidsarbetslösheten, med fokus på kvinnor
- Lyfta skolorna och elevernas resultat
- Stärka samhällsservicen och minska bostadssegregationen
- Bekämpa brottsligheten

Samtliga finansierade projekt förväntas bidra till att stärka demokratin och stödja det civila samhället.

Innovationslabbet ska vara en fysisk mötesplats där de som berörs av problematiken, till exempel elever eller boende, bjuds in för att tillsammans med aktörer från olika sektorer hitta och testa nya idéer.

Erbjudandet riktar sig till aktörer inom olika sektorer som går samman för att utveckla och testa nya lösningar på identifierade problem som kan minska segregationen¹ i samhället.

Finansiering ges för etablering eller vidareutveckling av ett innovationslabbs som har potential att testa innovationerna i labbet eller i en verklig miljö och ta fram en plan för hur de kan spridas och komma till användning.

Projektet ska leda till nya innovativa produkter, tjänster, processer, metoder eller organisatoriska lösningar på identifierade problem som har bäring på segregationsproblematiken.

Sökande välkomnas från samtliga sektorer. Minst två sökande tillsammans, varav en offentlig aktör.

Vinnova satsar minst 15 miljoner kronor på "Social innovation mot segregation". Satsningen sker i samarbete med regeringens samverkansprogram Smarta städer. Vinnova för även dialog med Delegationen mot segregation² för att säkerställa samordning av pågående och framtida initiativ inom området.

Aktuell information om utlysningen och länk till ansökningstjänsten hittar du på www.vinnova.se

¹ "Segregation eller segregering av verbet segregera (av latinets segregare) definieras i Nationalencyklopedin som det rumsliga åtskiljandet av befolkningsgrupper."

² Med kommittén för inrättande av delegationen mot segregation med formell start 1/1 2018

2 Vad vill vi åstadkomma med utlysningen?

I programmet Social innovation söker vi lösningar som angriper orsakerna till ihållande sociala problem på nya sätt och därigenom banar väg för att radikalt förändra samhället positivt. Sociala innovationer kan spela en avgörande roll i att utveckla ett mer välmående socialt hållbart samhälle.

Våra bostadsorter blir av olika anledningar allt mer segregerade. Skillnaderna mellan olika bostadsområden i en och samma stad eller kommun vad gäller t.ex. arbetslöshet, skolresultat, inkomst, bidragsberoende, samhällsservice, hälsa, valdeltagande och otrygghet kan vara mycket stora. Det finns även skillnader mellan kvinnor och män, flickor och pojkar inom bostadsområden.

Segregation och sociala klyftor kopplat till vissa boendemiljöer är inget nytt problem, och på många håll i landet finns beprövade och fungerande lösningar som behöver spridas och komma till användning i större skala.

Vi tror att framtidens Sverige behöver motverka segregeringen för alla invånares skull. Sociala innovationer kan spela en avgörande roll i att bygga broar och öka inkluderingen och framtidstron för ett varmare och mer välmående samhälle.

Syftet med ”Social innovation mot segregation” är att finansiera innovationslabbs som har potential att öka inkluderingen och bryta utanförskapet, och därigenom skapa långsiktig social nytta för individer och samhälle. Innovationslabbet ska ha fokus på ett eller flera av följande utmaningar³ i socialt utsatta områden:

- Minska långtidsarbetslösheten, med fokus på kvinnor
- Lyfta skolorna och elevernas resultat
- Stärka samhällsservicen och minska bostadssegregationen
- Bekämpa brottsligheten

Samtliga finansierade projekt förväntas stärka demokratin och stödja det civila samhället.

Erbjudandet riktar sig till aktörer inom olika sektorer som går samman för att utveckla och testa nya lösningar på identifierade problem som kan minska segregationen i samhället.

Finansiering ges för etablering eller vidareutveckling av ett innovationslabbs som har potential att testa innovationerna i labbet eller i en verklig miljö och ta fram en plan för hur de kan spridas och komma till användning.

Projektet ska leda till nya innovativa produkter, tjänster, processer, metoder eller organisatoriska lösningar på identifierade problem som har bäring på segregationsproblematiken.

³ Delegationen mot segregation är ett led i regeringens långsiktiga reformprogram för minskad segregation som sträcker sig över perioden 2017–2025. Den fokuserar på insatser inom dessa områden.

3 Social Innovation

Med social innovation menar vi nya smarta lösningar och samarbeten för positiva samhällseffekter. Det kan vara nya varor, tjänster, metoder eller affärsmodeller som fyller sociala behov och löser samhällsutmaningar.

Sociala innovationer ska bidra till ett inkluderande samhälle, förbättra människors välbefinnande och förnya sättet att tänka - som människa, organisation och samhälle. De som berörs av ett problem involveras i formuleringen och lösningen av det. Det viktigaste med lösningen är just den sociala samhällsnyttan, det är inte en positiv bieffekt.

Värdet och nyttan från social innovation kan äga rum på olika samhällsnivåer och bidrar genom att:⁴

- svara på sociala behov som traditionellt inte adresseras av marknaden eller befintliga institutioner och riktas mot utsatta grupper i samhället
- adressera samhällsutmaningar genom nya former av relationer mellan sociala aktörer, där gränsen mellan sociala och ekonomiska perspektiv suddas ut och istället är riktad mot samhället som helhet
- bidra till samhällsreformer genom ett mer inkluderande system där ökad egenmakt och lärande både är källor och resultat av välbefinnande

4 Vem riktar vi oss till?

Sökande välkomnas från samtliga samhällssektorer. Utlysningen riktar sig till konstellationer bestående av minst två projektparter från olika sektorer som vill hitta nya lösningar på problem kopplat till segregation genom social innovation. Vi riktar oss till:

- Offentlig sektor (till exempel myndighet, kommun, landsting)
- Ideell sektor (ideella föreningar, idéburna organisationer, innovatörer)
- Näringslivet (företag, samhälls-entreprenörer, innovatörer)
- Akademi (institut, universitet och högskolor)

Minst en behovsägare ska ingå som projektpart i konstellationen. I den här utlysningen identifierar vi behovsägare som offentliga aktörer, t.ex. en myndighet, landsting eller kommun. Eftersom de har ett ansvar att tillhandahålla allmänheten samhällstjänster på lika villkor kan de anses vara ägare av de problem som segregationen innebär. För att skapa de bästa lösningarna ska de som direkt berörs av lösningarna, dvs exempelvis elever, arbetslösa eller boenden i socialt utsatta områden, involveras i projektet. De definieras därmed som målgrupp.

För att genomföra en satsning inom utlysningens område förväntas kompetens och kunskap kopplat till social innovation och jämställdhet vara representerat i aktörskonstellationen.

⁴ BEPA (2010) Empowering people, driving change: Social innovation in the European Union. Bureau of European Policy Advisors:
http://ec.europa.eu/ewsi/UDRW/images/items/doc1_17731_35611801.pdf

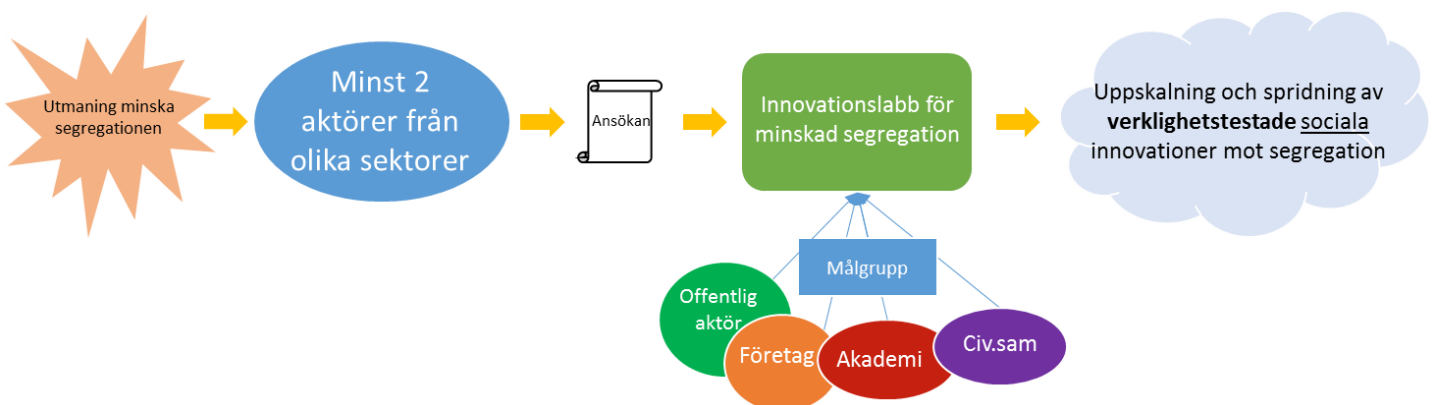
Samma fysiska personer får inte vara representerade i flera olika juridiska personer i en konstellation.

5 Vad finansierar vi?

Finansiering ges för etablering eller vidareutveckling av ett innovationslabb som har potential att testa innovationerna i labbet eller i en verklig miljö och ta fram en plan för hur de kan spridas och komma till användning.

- 1) Etablera eller vidareutveckla ett **innovationslabb**. Det kan till exempel vara testbäddar och verklighetslabb eller öppna innovationsprocesser. Vi efterfrågar alltså samarbeten som skapar förutsättningar för innovativa lösningar på de utmaningar segregationen för med sig.
- 2) I innovationslabbet idégenerera och utveckla **innovativa lösningar** på identifierade problem. Detta sker i samarbete med dem som kommer att beröras av lösningen, målgruppen. I denna process bjuds ytterligare aktörer in, exempelvis företag, samhällsentreprenörer, ideella organisationer, innovatörer och forskare, för att tillsammans utveckla innovativa lösningar. Om en lösning på problemet redan har identifierats eller verifierats i ett annat sammanhang, kan denna process också handla om att anpassa lösningen till lokala förutsättningar, alternativt anpassas för att kunna spridas i större skala; och
- 3) Innovationerna ska därefter **testas i labbet eller en verklig miljö** där de behövs (exempelvis en skola eller ett bostadsområde). Förhoppningen är också att en plan ska kunna tas fram för hur lösningarna, om de är lyckade, ska kunna spridas och implementeras i andra delar av Sverige eller utomlands.

5.1 Exempel på hur projekt kan se ut

Figur: Holistisk modell över ansökan, projektgenomförandet och önskat resultat. Civ.sam = civilsamhällesorganisation. Målgrupp = tex boende, elever, arbetslösa.

5.2 Stort fokus på samarbete

Vi vill finansiera:

Nya eller befintliga samarbeten mellan aktörer från olika sektorer som tillsammans etablerar eller vidareutvecklar ett innovationslabb för utveckling och test av sociala innovationer under verkliga förhållanden.

Vi vill inte finansiera:

- Enskilda innovationsprojekt där lösningen på förhand är definierade
- Enbart forskning
- Enbart idéstadie eller förstudie
- Verksamhetsstöd eller driftskostnader

6 Hur stort bidrag kan vi ge?

Vi tar emot ansökningar om samarbetsprojekt som har en budget på minst 1 miljon kronor. Omfattning och sökt belopp är upp till projekten själva att definiera. Egen finansiering, eller annan icke-offentlig finansiering, om minst 50 procent av de stödberättigande kostnaderna på projektnivå (dvs. ej per projektpart) krävs.

Total budget för hela satsningen är minst 15 miljoner kronor. Projekten förväntas pågå i 12-24 månader beroende på vilka aktiviteter som ska genomföras.

Viktigt att veta om Vinnovas bidrag: Vår finansiering sker genom bidrag. Bidrag till organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet omfattas av regler om statligt stöd⁵. Reglerna styr bland annat vilka typer av kostnader och hur stor del av dem som får täckas genom bidrag. Har bidrag beviljats felaktigt eller med för högt belopp kan mottagaren bli återbetalningsskyldig. Ni kan läsa mer om detta i våra allmänna villkor.⁶

Ideell tid/volontärtimmar för vilka inga faktiska reviderbara kostnader kommer att finnas ska därför inte ingå i budgeten. Det är däremot bra om ni i er ansökan specificerar eventuella volontärtimmar som läggs in i projektet då det kan stärka ansökan vid bedömningen. För mer detaljer och för beräkning av kostnader se Vinnovas guide till stödberättigande kostnader.⁷

Alla kostnader som tas upp i er budget behöver uppfylla Vinnovas krav på stödberättigande kostnader.

Följande kostnader är stödberättigande:

- Personalkostnader
- Avskrivningskostnader för instrument, utrustning och byggnader i den utsträckning som de tas i anspråk

⁵ Regler om statligt stöd: <http://www.vinnova.se/sv/ansoka-och-rapportera/villkor-och-kostnader/regler-for-statligt-stod/>

⁶ Läs mer om Vinnovas allmänna villkor:

https://www.vinnova.se/globalassets/dokument/allmanna_villkor_2017.pdf

⁷ Läs mer om stödberättigande kostnader: https://www.vinnova.se/globalassets/utlysningar/2013-00194/omgangar/guide_till_vinnovas_villkor_om_stodberattigande_kostnader_2016-04-11.pdf752199.pdf

- Kostnader för konsulter och licenser
- Övriga direkta kostnader, exempelvis material och resekostnader
- Indirekta kostnader (overhead) i den utsträckning som företaget har sådana. Påslag för indirekta kostnader ska motsvara verkliga kostnader hos företaget och får uppgå till maximalt 30 procent av de stödberättigande personalkostnaderna.

För att en kostnad ska vara stödberättigande ska den:

- vara verklig och reviderbar
- bäras av sökande verksamhet
- ha uppkommit under projektperioden
- vara fastställd i enlighet med företagets vanliga redovisningsprinciper och god redovisningssed

För bidrag som beviljas enligt artikel 22, 26 eller 27 eller som försumbart stöd (se nedan), kan andra typer av kostnader vara stödberättigande.

Ni som uppfyller kriterierna för ett nystartat företag avser Vinnova ge bidrag med stöd av 7 § i förordningen (2015:208) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation, det vill säga **stöd till nystartade företag** enligt artikel 22 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER). I så fall krävs att företaget inte är börsnoterat, inte har delat ut vinst till sina ägare och inte har bildats genom en företagskoncentration⁸. Företaget får ha maximalt 49 anställda. Om företaget ingår i en koncern gäller att koncernen som helhet inte får ha fler än 49 anställda⁹.

För organisationer som inte kan ta emot bidrag enligt artikel 22 i GBER kan det beroende på projektets innehåll ges enligt artikel 25, 26 eller 27 i GBER.¹⁰

För bidrag enligt artikel 25 i GBER (**forskning och utveckling**) ska aktiviteterna ingå i någon av följande kategorier: Industriell forskning eller experimentell utveckling.

För bidrag enligt artikel 26 (investeringsstöd eller driftstöd till **innovationskluster**) och 27 (investeringsstöd till **forskningsinfrastruktur**) gäller särskilda regler om stödberättigande kostnader, avgifter, tillgång till klustrets/forskningsinfrastrukturens resurser m.m. För mer information, se tabell över stödnivåer m.m.¹¹

Det finns också en möjlighet för organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet att beviljas stöd enligt så kallat **försumbart stöd** (också benämnt *de minimis*/stöd av mindre

⁸ Enligt konkurrenslagen anses, något förenklat, en företagskoncentration uppstå om kontrollen av ett företag varaktigt förändras, till exempel till följd av att två eller flera tidigare självständiga företag slås samman.

⁹ Guide till SMF-definitioner:

http://www.vinnova.se/upload/dokument/ansok_rapportera/sme_user_guide_sv.pdf

¹⁰ Läs mer om förutsättningar för stöd i GBER, artikel 22, 25, 26 och 27

<https://www.vinnova.se/globalassets/dokument/gber-gruppundantagsforordning.pdf>

¹¹ <https://www.vinnova.se/globalassets/dokument/tabell-stodnivaer-statligt-stod.pdf>

betydelse). I det sistnämnda fallet behöver ni skicka in ett intyg om försumbart stöd¹² i samband med er ansökan som visar att ni kan ta emot det stöd vi avser bevilja.

Vårt beslut om att bevilja eller avslå en ansökan kan inte överklagas.

7 Förutsättningar för att vi ska bedöma ansökan

Vi kommer endast bedöma ansökningar som uppfyller följande formella krav:

- Minst två sökande projektparter tillsammans varav en offentlig aktör
- Projektparter ska vara juridiska personer som kan styrka att de bedrivit verksamhet sedan 1 september 2016
- Egen finansiering, eller annan icke-offentlig finansiering, om minst 50 procent av de stödberättigande kostnaderna på projektnivå
- Projektbudget minst 1 miljon kr
- Ansökan har gjorts i webformuläret genom ansökningsportalen som nås via Vinnovas websida. Ansökan ska lämnas in senast klockan 14.00 den 27 september 2017
- Ansökan ska vara skriven på svenska eller engelska

När ansökningstiden har gått ut kan komplettering av ansökan endast ske på begäran av Vinnova.

8 Bedömning av inkomna ansökningar

8.1 Vad bedömer vi?

I ansökan ska det tydligt framgå vilken eller vilka av de utmaningsområden som nämns i avsnitt 2 som adresseras.

För att bättre bedöma projektparternas ekonomiska situation och förmåga kommer Vinnova att ta en kreditupplysning. Projektet ska ligga i linje med syftet med utlysningen. Vinnova eftersträvar en jämn fördelning avseende projektstorlek, aktörer, geografi och utmaningsområde. Detta kommer att bedömas med hjälp av nedanstående kriterier.

Potential

- Potential att etablera eller vidareutveckla ett inkluderande och öppet innovationslabb som möjliggör utveckling och test av lösningar för minskad segregation
- Potential för att de lösningar som testas inom ramen för projektet införs hos behovsägarna
- Potential hos labbet att skala upp, sprida och etablera utvecklade lösningar så att de kan komma till användning nationellt eller internationellt
- Potential att bidra till social hållbarhet, ökad jämställdhet och jämlikhet

¹² Läs mer och ladda ned blanketten här: <https://www.vinnova.se/sok-finansiering/regler-for-finansiering/statligt-stod/>

Aktörer

- Aktörskonstellationens ingående parter och involvering av olika sektorer
- Hur väl aktörskonstellationen är sammansatt med avseende på könsfördelning, samt fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män
- Projektparternas samsyn om värderingar, syfte och mål för projektet
- Projektets deltagande offentliga aktörers interna förankring hos ledning att gå mot samverkan med deltagande civilsamhällesorganisationer och sociala innovatörer
- Involvering av målgruppen i projektet
- Partnerskap och eget finansieringsansvar

Genomförande

- Teamets förmåga och kompetens inom utmaningsområdet och social innovation för att kunna nå projektets syfte och mål
- Mål, budget, plan och angreppssätt för projektets genomförande är trovärdiga och relevanta för etablering eller vidareutveckling och genomförande av innovationslabbet
- Förslag på hur man kan mäta och visa resultat kopplat till positiva samhällseffekter
- Hur väl jämställdhetsaspekter integrerats i projektplanen
- Hur väl teamet (nyckelpersoner) är sammansatt med avseende på könsfördelning, inklusive engagemang och inflytande ibland kvinnor och män

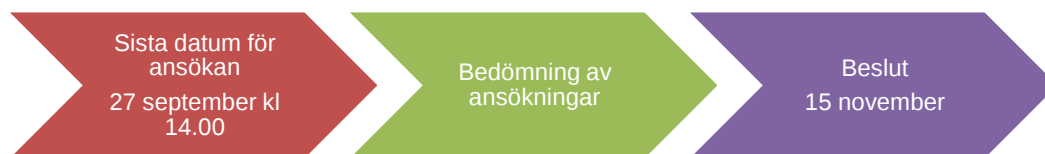
8.2 Hur bedömer vi?¹³

Inkomna ansökningar konkurrerar inbördes inom ramen för erbjudandets budget. Ansökningarna bedöms av Vinnova bedömare och särskilt förordnande externa bedömare. Bedömningarna sker i konkurrens enligt bedömningskriterierna ovan. Bedömningen baseras helt på den information som står i ansökan. För organisationer som tidigare finansierats av Vinnova kommer storleken på de tidigare bidragen och resultaten av dessa projekt vägas in i bedömningen.

De ansökningar där alla frågor besvarats och som uppfyller övriga formella krav bedöms av minst tre bedömare. Bedömarna rekommenderar ett urval av sökande att gå vidare till intervju. Vinnova väljer därefter vilka sökande som bjuds in till intervju. Inbjudan till intervju krävs för att få möjlighet till finansiering, men är inte en garanti för att beviljas finansiering. Vinnova kan begära kompletteringar från de som kallas till intervju. Efter intervjuerna fattar Vinnova beslut om vilka projekt som ska finansieras.

Vi reserverar oss för att tidsplanen kan behöva ändras om antalet ansökningar skulle bli större än förväntat.

¹³ <https://www.vinnova.se/sok-finansiering/sa-har-gar-det-till/>

Följande tider gäller för utlysningen:

Öppningsdatum: 2017-06-20
 Sista ansökningsdag: 2017-09-27, kl. 14.00
 Intervjuer: 23 – 27 oktober 2017
 Preliminärt datum för beslut: 2017-11-15
 Tidigaste datum för projektstart: 2017-12-01

9 Förväntningar på beviljade projekt

För beviljade projekt gäller våra allmänna villkor för bidrag som är tillämpliga vid beslutsdatumet.¹⁴ Villkoren innehåller bland annat regler om projektavtal, förutsättningar för utbetalning, uppföljning, rapportering och nyttiggörande av resultat. Kompletterande särskilda villkor kan beslutas för enskilda projekt.

Förutom Vinnovas allmänna villkor gäller följande särskilda villkor:

- De som beviljas medel ska närvara vid startkonferens (en heldag) samt andra utbildningar och konferenser som Vinnova anordnar för projekten inom programmet. Kostnader för detta ska tas upp i projektets budget

9.1 Uppföljning och utvärdering av finansierade projekt

Projektet ska leda till nya innovativa produkter, tjänster, processer, metoder eller organisatoriska lösningar på identifierade problem som har bäring på segregationsproblematiken.

För de som får bidrag kommer budget, aktiviteter och resultatmål att följas upp i lägesrapporter och enkäter. Exempel på information som vi kommer efterfråga är:

- Dokumentation om vilka aktörer som har kontaktat och/eller varit en del av innovationslabbet verksamhet.
- Antal nya produkter, tjänster, processer och organisatoriska lösningar som har utvecklats i innovationslabbet.
- Antal nya produkter, tjänster, processer och organisatoriska lösningar som har testats i innovationslabbet.
- Viktiga lärdomar och samarbeten som tillkommit tack vare innovationslabbet.
- Plan för spridning, uppskalning, implementering av verifierade lösningar i offentlig eller privat verksamhet, eller plan för fortsatt utveckling av lösningarna
- Faktisk spridning, uppskalning, implementering i offentlig eller privat verksamhet, eller fortsatt finansiering i vidareutvecklingsprojekt

¹⁴ Läs mer om Vinnovas allmänna villkor: <https://www.vinnova.se/sok-finansiering/regler-for-finansiering/allmanna-villkor/>

Observera att beviljade projekt ska lämna information till Vinnova om utveckling och resultat även efter avslutad finansiering.

10 Så här ansöker ni

För att ansöka om finansiering fyller ni i ett webbaserat ansökningsformulär i vår Intressentportal som nås via vinnova.se. Där kan ni även ladda upp följande bilagor:

- Ett dokument som innehåller eventuella figurer och illustrationer som hör till ansökan (max 2 sidor) eller länk till video
- Intyg om försumbart stöd för de projektparter som det berör

Ansökan ska skickas in till Vinnova före den 27 september 2017 kl 14.00. Då det kan vara hög belastning på systemet vid sista ansökningsdatum är det en fördel att skicka in ansökan i god tid. Inlämnade ansökningar om bidrag utgör allmänna handlingar. Som huvudregel gäller att allmänheten har rätt att ta del av dem.¹⁵

För frågor kring erbjudandet maila: socialinnovation@vinnova.se.

För frågor om ansökningsportalen, ring Vinnovas IT-support, 08-473 3299 alternativt helpdesk@vinnova.se.

¹⁵ Läs mer om vad detta innebär och vårt ansvar för att motverka skada på tredje part.
<http://www2.vinnova.se/sv/Om-Vinnova/Juridisk-information/Sekreteress/>